

Å ARBEIDE MED MATEMATIKK SAMMEN MED BARNET DITT

Matematikk kan omhandle både antall, rom og form. Barn trenger mange og varierte erfaringer med å telle, tegne og snakke om tall. Kanskje er den matematikken som barnet ditt lærer på skolen forskjellig fra det du selv har lært. Husk at du likevel kan være en god støtte for barnet ditt. Vis og forklar barnet hvordan tall og telling er en del av hverdagen.

Aktivitetene under vil hjelpe barnet til å utvikle forståelse for matematikk. Velg ut de aktivitetene som passer best for deg og ditt barn. Husk at det er lurt å gjøre aktivitetene på det språket du behersker best. Hvis du behersker både morsmål og norsk, er det fint om dere kan gjøre aktivitetene på begge språk.

Å leke butikk

Samle matvarer og dagligvarer og merk dem med priser som er skrevet på gule lapper eller priser klippet ut av en reklamekatalog.

58. Snakk om hvordan vi betaler for varer med sedler og mynter.
59. Lag papirpenger eller bruk lekepenger til å kjøpe og selge varer fra butikken.
60. Ordne matvarene etter høyde (fra lavest til høyest) eller ved å ta utgangspunkt i prisen på varene (fra billigst til dyrest).
61. Ha gjerne en kjøkkenvekt i lekebutikken, som kan brukes til å veie noen matvarer, som for eksempel en boks med teposer eller en pose med ris. De ulike varene kan så stilles opp etter vekt (fra lettest til tyngst).

Å spille spill

Å spille spill er en fin aktivitet å gjøre sammen med barnet.

62. Finn spill for barn som går ut på å identifisere former, tall og mønstre.

63. Terninger er et flott innslag i enhver leketøysamling. Kast terninger og si eller skriv tallene. Kast terningene og legg tallene sammen for å finne summen.

64. Spill tallspill på nett med barnet ditt.

Å lage mønster

Å lage og gjenkjenne mønstre er viktige matematikkferdigheter for å utforske tall, former og symmetri.

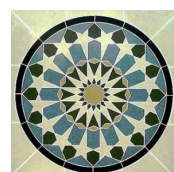
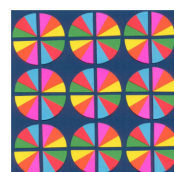
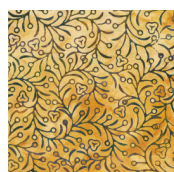
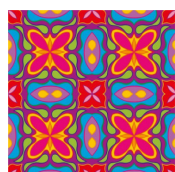
65. Se etter mønstre på stoff, innpakningspapir, serviser, kort og møbler.

Snakk sammen om hvordan mønstrene ser ut.

66. Bruk fargede klosser, perler eller bestikk for å begynne lage et mønster.

Be barnet å fortsette. For eksempel, rød, blå, hvit, rød, blå, hvit.

67. Få barnet til å tegne sine egne mønstre og beskrive dem. Bruk mønstrene til å lage kantlinjer på gratulasjonskort eller på stoff.

Å måle ting

68. Bruk en vegg for å måle høyden på familiemedlemmene.
69. Klipp et stykke snor til barnet og bruk den til å måle ulike gjenstander. Finn ut hvilke gjenstander som er kortere eller lengre enn snoren. Finn også gjenstander som har samme lengde som snoren.
70. Se på andre måter å måle ved hjelp av en kopp, teskje, fotavtrykk eller håndlengder.

Å jakte på tall

72. Finn tall sammen som dere ser rundt dere, for eksempel husnummer og kalendere.
73. Se på og benevn tall på bilskilt, plakater, kalendere, aviser, reklame og skilt.
74. Bruk ulike tall som utgangspunkt for å øve på å telle, for eksempel kan dere starte med å telle fra 6 eller 10. Be barnet å telle forover og bakover. Spør hvilket tall som kommer før eller etter et bestemt tall.

Å forklare matematikk gjennom historier

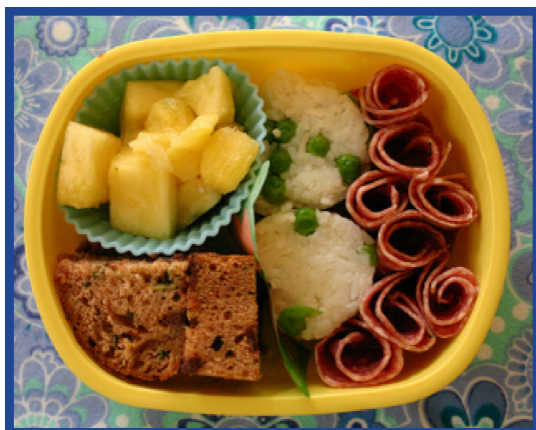
Ved å presentere matematikk som en historie kan du hjelpe barnet ditt å oppdage hvilken plass matematikk har i hverdagen. Begynn med å lese bøker for barnet som inneholder tall og telling.

Gjør dagligdagse hendelser eller objekter til mattehistorier:

76. Tell antall frukter i fruktballen.
77. Skjær frukten i seks stykker.
78. Tell antall brødskiver du serverer til frokost.
79. Tell antall kniver, skjeer og gafler på et dekket bord.
80. Tell antall mennesker som sitter i bilen eller på bussen. Få barnet til å snakke om antall ting de har tegnet. Skriv ned barnets ideer som en historie.

Her er noen eksempler :

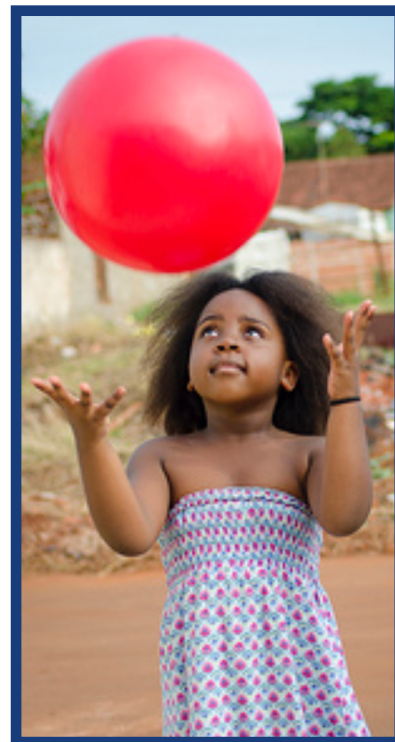
81. Det er fem frukter i fruktballen - tre er epler og to er bananer.
82. Min matpakke inneholder fire ting - brød, annanas, ris og kjøtt.

Å bevege seg med matematikk

For at barnet skal få erfaring og opplevelser med tall og telling, kan du bruke kroppsbevegelser, hørsel, syn, fingre og tær.

83. Kast ball til hverandre. Spør barnet: "Hvor mange kast kan vi gjøre uten å miste ballen". Tell mens dere kaster ballen til hverandre.
84. Hvor mange hopp tar det å komme fra kjøkkenet til stua?
85. Hvor mange ganger kan du slå ballongen før den kommer nær bakken?
86. Hvor lang tid tar det deg å gå eller kjøre fra barnehagen/skolen og hjem?

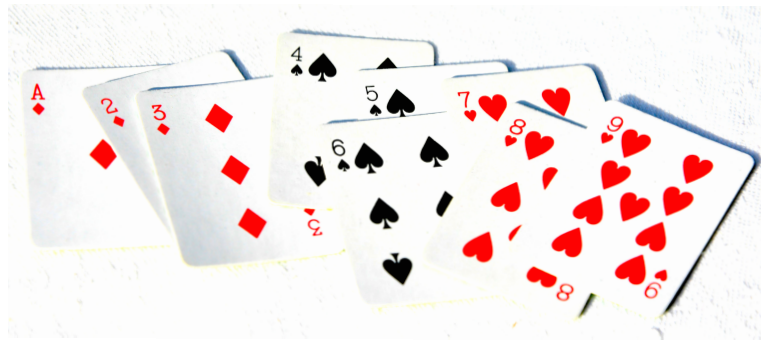

Å bruke kortstokk

Spill gjerne kortspill med barnet.

87. Finn kort i kortstokken med samme tall.

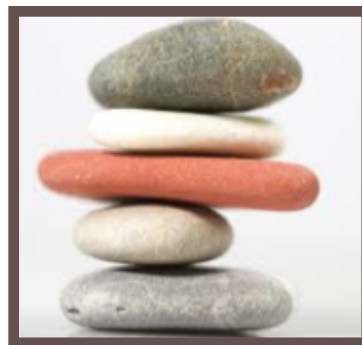
88. Legg kortene i rekkefølge fra høyest til lavest verdi ved å telle formene (hjerter, spar, kløver, ruter) eller ved hjelp av tallene på kortene.

Å stille spørsmål for å undersøke

Still barnet spørsmål for å oppmuntre til å undersøke omgivelsene:

89. Hvilke former kan du se her?
90. Hvordan kan vi måle ... ?
91. Hvordan skal vi finne halvparten av...?
92. Hva er den beste måten å dele ... ?

I hverdagen kan du telle mange ting

93. Tell varene i handlevogna eller når varene pakkes ut hjemme.
94. Tell hvert ballkast mens du spiller et ballspill.
95. Tell antall skritt til postkassa eller inngangsdøra.
96. Samle og telle antall gjenstander som leker, eller steiner, skjell og blomster som du finner ute.
97. Tell antall dager på en kalender. Tell antall dager som er igjen til en spesiell begivenhet, for eksempel bursdag, sommerferie eller høytidsdager.
98. Les bøker som inneholder telling.

Fokus på telling

Telling er en av de første erfaringene små barn har med matematikk. Barn begynner å lære ord for tall når de hører og synger sanger eller rim som inneholder tallord.

På nettsiden www.morsmal.no kan du finne rim & relger som inneholder tall og telling, f.eks.:

Reven er en hønsetyv
En, to, lapp din sko
Her ser du bikuben..

Etter hvert som barn lærer å telle en gruppe gjenstander, f.eks. leker, vil de begynne å koble hver leke med et tallord. Til å begynne med kan du oppmuntre barnet til å berøre hver leke samtidig som det sier tallet høyt.

Barn vil deretter begynne å telle alle objekter som er gruppert sammen, for eksempel fingrer og tær, knappene på klærne sine, lekene sine eller antall skritt til huset sitt. Når barn f.eks. begynner å telle ting som hører sammen, vil det være lettere for dem hvis lekene ordnes i rekker. Etter hvert vil de være i stand til å telle alle gjenstandene, sel om de ikke er ordnet på en rekke.

Noen barn vil trenge å gjenta tellingen av objektene hvis ordningen endres, for eksempel hvis klossene som tidligere var plassert i en rekke, plasseres i en gruppe. Dette kan være en god måte for dem å lære at det siste nummeret som telles, sier hvor mange gjenstander det er i gruppen av objekter.

